

PREDHOVOR

Vážení čitatelia,

dovoľujeme si Vám predstaviť v poradí už tretí zborník článkov slovenských a českých autorov *Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo*.

Každý z autorov vo svojom príspevku predstavuje vlastný pohľad na niektorú z tém, ktorá súvisí s digitálnymi komunikačnými sieťami, používaním predmetov duševného vlastníctva na internete, či iných všeobecnejších otázok. V úvodnom príspevku sa český odborník na občianske právo a právo duševného vlastníctva Pavel Koukal zaoberá ochranou výsledkov tvorivej duševnej činnosti v kontexte Listiny základných práv a slobôd. Cieľom jeho článku je analýza ústavnoprávneho zakotvenia výsledkov tvorivej činnosti v českom ústavnom práve, ktoré je z hľadiska medzinárodného porovnania v Európe fakticky ojedinelé.

Štvorica ďalších príspevkov sa osobitne týka najmä autorského práva. Petr Prchal predstavuje vlastné ponímanie vyvažovania autorského práva v digitálnom veku a s tým súvisiacu otázku významu testu proporcionality. Podrobnejšie analyzuje ľudská práva, ochranu spotrebiteľa, slobodu prejavu a ochranu hospodárskej súťaže ako vonkajšie obmedzenie autorského práva.

Problém správnej a primeranej regulácie distribúcie autorských diel šírených prostredníctvom digitálnych komunikačných sietí je jednou z aktuálnych otázok, ktorým v súčasnosti čelí autorské právo. Viaceré právne poriadky, ale aj jednotliví predstavitelia akademickej obce prístupujú k tomuto problému odlišným spôsobom. Branislav Hazucha preto predstavuje vlastný pohľad na licenčné zmluvy a distribúciu autorských diel cez internet. Právnym východiskom jeho článku je fakt, že nové spôsoby distribuovania autorských diel a ich prepojenie na zmluvnú úpravu podmienok používania diel konečnými používateľmi nastoľujú viaceré otázky týkajúce sa právneho vzťahu medzi nositeľmi

práv a konečnými používateľmi diel. V článku sa preto venuje aj aplikácii princípu vyčerpania práv v kontexte zmluvného práva.

Téma ďalšieho článku je zrejmá už z jeho názvu – jeho predmetom je analýza návrhu smernice o autorskom práve, ktorá je už od zverejnenia svojej prvotnej verzie v roku 2016 trňom v oku najmä akademikov a používateľov na internete, a to v širokom spektre od individuálnych používateľov až po najvýznamnejšie online platformy a iných poskytovateľov služieb na internete. Cieľom bude zhodnotenie najzásadnejších ustanovení, ktoré by mala smernica priniesť v kontexte zmien.

V ďalšom článku sa Richard Bednárík ako jeden z členov riešiteľského kolektívu projektu VEGA, v rámci ktorého vznikol aj tento zborník, venuje problematike sprístupnenia dát v súkromnej aj verejnej sfére a licenciám Creative Commons. Cieľom jeho článku nie je preukázať, že licencie Creative Commons sú riešením všetkých problémov spojených so sprístupňovaním datasetov, hodnotí ich však ako vhodný štandardizovaný nástroj, ktorý dokáže pokryť viacero možností použitia.

Záverečné dva články sú tematicky špecifické, ale o to viac zaujímavé. Marianna Novotná ako odborníčka na zodpovednosť v civilnom práve predstaví tému pričítateľnosti ujmy spôsobenej autonómnymi systémami riadenia. Michal Černý sa zase v kontexte známkovej reformy v Európe vo svojom článku zameriava na používanie kolektívnej ochrannej známky a certifikačnej ochrannej známky pre označenie služieb so zvláštnymi vlastnosťami. Tieto inštitúty predstavuje ako určitú alternatívu k označeniam pôvodu a zemepisným označeniam.

V mene celého riešiteľského kolektívu projektu VEGA ako aj ostatných autorov verím, že táto publikácia si nájde svojich čitateľov zaujímajúcich sa o problematiku duševného vlastníctva, informačných a komunikačných technológií a práva v kyberpriestore.

Zuzana Adamová

Bratislava december 2018